

Warszawa dn. 7 grudnia 1927 r.

MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH

DEPARTAMENT POLITYCZNO-EKONOMICZNY

WYDZIAŁ PRASOWY

Przegląd Prasy Z.S.R.R. i emigracji rosyjskiej

TREŚĆ:

I. Polityka zagraniczna ZSRR i stosunek do zagadnień międzyna- rodowych	Str. 1
II. Ustrój państwowy i administracyjny.	" 3
III. Życie partyjne.	" 3
IV. Sprawy narodowościowe.	" 4
V. Życie gospodarcze.	" 4
VI. Stosunek emigracji do ZSRR.	" 5
VII. Notatki i informacje.	" 5

1. POLITYKA ZAGRANICZNA ZSRR I STOSUNEK DO ZAGADNIEN MIĘDZYNARODOWYCH

POLSKA - LITWA - ZSRR

"IZWIESTJA CIK ZSRR" z dn. 4/12 zamieszcza streszczenie artykułu "Berliner Tageblatt" z dn. 27/11 /p. Scheffera/ i "Vossische Zeitung" w sprawie stosunków polsko-litewskich.

Dziennik sowiecki podkreśla z zadowoleniem, że prasa niemiecka uznaje dziś to, o czym prasa sowiecka już od wielu miesięcy pisała, a mianowicie o przygotowaniach Anglii do okraśnienia ZSRR. Dziennik wyraża zadowolenie, iż prasa niemiecka doszła wreszcie do przekonania, że ZSRR nie sam się izoluje, lecz że Anglia intryguje w celu izolowania Rosji sowieckiej. Następnie - pisze "Izwestja" - pod adresem Niemiec: w chwili gdy agresja polska wobec Litwy stała się groźbą dla pokoju, - czyż można uznać nadzieje na wyraźną zmianę niemieckiej polityki wschodniej, za możliwe do całkowitego urzeczywistnienia; z niemiecką polityką wschodnią związane są bardzo doniosłe interesy państwa niemieckiego. W myśl elementarnych zasad logiki politycznej niemożność przyjęcia przez Niemcy planów angielskich co do wciągnięcia ich do bloku antysowieckiego na jednym punkcie polityki angielskiej, wymaga odpowiedniego ustosunkowania się i na innym punkcie. W jakim stopniu niemieckie oferty rządowe dadzą wyraz poczuciu odpowiedzialności w tej sprawie, wykaże dalszy rozwój stosunków międzynarodowych na gruncie konfliktu polsko-litewskiego.

IBIDEM w odpowiedzi na zapytanie - co uczyniła komisja przygotowawcza dla spraw rozbrowienia? - odpowiada, że uchyliła się od rozpatrywania sprawy rozbrowienia, gdyż postanowiła uzależnić zapatrywanie spraw rozbrowienia od całkowicie bezprzedmiotowych i bezpłodnych rozmów w sprawie bezpieczeństwa. Dziennik pociesza się, że stanowisko delegacji sowieckiej w Genewie wzmocni autorytet Związku Sowieckiego wśród szerokich sfer robotniczych Europy. Dziennik pisze, że w obecnej chwili przygotowują się awantury, któreby w rezultacie neutralizowały pomyślnie dla ZSRR rezultaty jego wystąpień w Genewie. Takim przedsięwzięciem jest w pierwszym rzędzie plan pochłonięcia Litwy przez Polskę, prowadzące do stworzenia bariery między ZSRR a Europą Zachodnią. Wbrew propozycjom sowieckim przeprowadza się w Genewie w ramach Ligi Narodów przygotowania przymusowego rozwiązania konfliktu polsko-litewskiego. Jednym z objawów takich przygotowań jest ogłoszony niedawno wywiad Piłsudskiego, który nie bez powodu mówił o mobilizacji litewskiej, o planach litewskich napadu na Polskę. Polska już zawniczuje starać się zająć formalną pozycję obronną.

SPRAWY ROZBROWIENIA

"PRAWDA" z dn. 4/12 uważa zarzuty czynione projektowi delegacji sowieckiej za dowód imperjalistycznych tendencji państw kapitalistycznych.

Wrzawa, jaka powstała w sprawie uzbrojenia oraz misjonistyczna akcja Ligi Narodów jest - zdaniem pisma - obliczona na oszustwo mas. Odpowiadając na propozycję Brianda, aby sowieci pierwsze rozbrowiły swą armję dziennik pisze, że ZSRR proponuje rozbrowienie jednoczesne, a Briand i wszyscy imperjaliści razem wzięci nie mogą zdobyć się na propozycję jednoczesnego rozbrowienia, ponieważ w rzeczywistości pragną oni kontynuować uzbrojenie.

W rezultacie Genewa znalazła się w sytuacji bez wyjścia i odniosła znów klęskę.

IBIDEM komentuje oświadczenie angielskiego ministra marynarki wojennej Budgemana o decyzji rządu angielskiego zaniechania budowy dwóch nowych krążowników, jako ustępstwa wobec Stanów Zjednoczonych, w celu poprawienia, nadwężonych stosunków pomiędzy obu państwami po rozbrojeniowej konferencji morskiej. Anglja zgadza się obecnie na jednakową ilość krążowników w obu państwach. Nie trudno odgadnąć - pisze dziennik - że dążenia do zapewnienia sobie pomocy Stanów Zjednoczonych w walce z ZSRR odgrywa w powyższej decyzji ogromną rolę.

FRANCJA - JUGOSŁAWIA - WŁOCHY

IBIDEM pisze, że Francja i Jugosławia, po zawarciu traktatu gwarancyjnego, który unicestwia nadzieje włoskie na zabór Albanji, chętnie podpisałyby jakiś traktat z Włochami. Jednak trudność polega na tem, że Włochy nie są zadowolone ze swego losu i żądają nowych terenów dla swej penetracji. Nie należy więc oczekiwać na pomyślnie ustosunkowanie się Włoch do propozycji francuskich, które wynikają z zamiaru odebrania imperjalizmowi włoskiemu zdobyczy albańskich i oddania ich Jugosławji.

FRANCJA - ZSRR.

KOMUNIST - CHARKOW pisze z powodu mianowania Dowgalewskiego posłem w Paryżu, że nominacja ta pozornie usuwa wszelkie przeszkody kontynuowania pertraktacyj porozumiewawczych pomiędzy ZSRR i Francją, zapoczątkowanych przez Rakowskiego. Ostatnie posunięcia jednak rządu francuskiego są tak niekonsekwentne, że nie można być pewnym, czy pertraktacje owe dojdą do skutku. Szczególnie zaś rokowania w sprawie paktu o nieagresji, o ile się odbędą, to w bardzo dwuznacznych okolicznościach. Rząd francuski nie przypadkowo przecież wysłał swego przedstawiciela, generała Berthelota do Bukaresztu w celu wzięcia udziału w uroczystym otwarciu fabryki samolotów wojskowych. Gen. Berthelot oświadczył w Bukareszcie, że rząd francuski interesuje się bardzo rozwojem awiacji rumuńskiej, oraz technicznym przygotowaniem armji rumuńskiej. Ten akt w chwili obecnej jest bezsprzecznie demonstracją antysowiecką, tembardziej, że pomiędzy Francją i Rumunją istnieje konwencja wojskowa i że rząd francuski dał do zrozumienia, że w rokowaniach ZSRR, chciałby poruszyć kwestję Besarabji. Jednocześnie z gen. Berthelot przybyła do Bukaresztu polska misja wojskowa, która ma zapoznać się ze stanem awiacji armji rumuńskiej. Pomędzy Polską i Rumunją istnieje również konwencja wojskowa. Prasa sowiecka uważa, że w takich okolicznościach rokowania paryskie o ile się one wogóle odbędą, to nie doprowadzą do realnych rezultatów. Akcja komunistyczna.

AKCJA KOMUNISTYCZNA W MAŁOPOLSCE WSCHODNIEJ.

KOMUNIST pisze, o zadaniach aktualnych partji komunistycznej "zachodniej Ukrainy". Burżuazja zachodnioukraińska - zdaniem tego pisma - konsoliduje się na pozycjach wyraźnie antysowieckich. Pomędzy burżuazją ukraińską a obozem Piłsudczyków powstał pewnego rodzaju aljans. Pod skrzydłami orła białego i pod opieką lwa brytyjskiego kontrrewolucja nadniestrzańska połączyła się z kontrrewolucją ukraińską. Wspólnym zadaniem jest dyskredytować U.S.S.R., oraz politykę narodowościową komunistów i przygotować grunt do organizacji legionów ukraińskich, których stworzenie popierają Piłsudczycy. W takich warunkach partja komunistyczna powinna b. umiejętnie prowadzić swoją akcję. Tymczasem komunistyczna partja zachodniej Ukrainy nie poszła drogą czystego komunizmu, lecz porobiła w sprawie agrarnej i narodowościowej kompromisy, które wykorzystwały elementy kontrrewolucyjne. Pociągnęło to za sobą dezorientację w szeregach robotniczo-włościańskich, co uwidoczniło się w ponownym rozkładzie "Selrobu". Wszystkie te zjawiska nazywa pismo sowieckie chorobą ruchu rewolucyjnego na Ukrainie zachodniej i uważa, że są to chwilowe trudności i przeszkody w rozwoju akcji komunistycznej, które będą jednakże przez komunistów przezwyciężone.

2. USTROJ PAŃSTWOWY I ADMINISTRACYJNY.

KOMPETENCJA INSTYTUCJI OKRĘGOWYCH

"KOMUNIST" z dn. 26/11 /Charków/ donosi, że rząd USRR ogłosił uchwałę X ukraińskiego zjazdu rad w sprawie rozszerzenia kompetencji instytucji okręgowych w dziedzinie finansowo-budżetowej i majątkowej. Cały szereg spraw tego rodzaju, które rozpatrywane były dotychczas przez instytucje centralne, rozstrzygane być mają przez okręgowe zjazdy sowiebów.

3. YCIE PARTYJNE.

XV ZJAZD PARTJI

"IZWIESTJA CIK ZSSR" z dn. 3/12 podaje przemówienia p.p. Rykowa, Ordżonikidze, Klary Cetkin i członka C.K. chińskiej partji komunistycznej Sia-Cu-Fana podczas pierwszego posiedzenia XV zjazdu związkowej partji komunistycznej ZSRR w dniu 3-go grudnia r.b. Prezes rady komisarzy ludowych ZSRR p. Rykow zakończył swe przemówienie powitalne przez oświadczenie, iż cała klasa robotnicza ZSRR oraz wszyscy członkowie partji oczekują od XV zjazdu partji i wytworzenia tego rodzaju warunków pracy, w których partja mogłaby bez przeszkód pracować nad organizacją społeczeństwa socjalistycznego oraz międzynarodowego ruchu rewolucyjnego. Wobec tego partja i klasa robotnicza ZSRR oczekują od zjazdu likwidacji dyskusji opozycyjnej w partji. Przemówienie p. Ordżonikidze zostało streszczone w poprzednim przeglądzie prasy sowieckiej z dn. 5-go b.m., p. Klara Cetkin wygłosiła przemówienie powitalne w imieniu komitetu wykonawczego międzynarodówki komunistycznej. Zaprzeczając twierdzeniom o "termidorjaństwie" sowieckiej partji komunistycznej oświadczyła ona, że partja ta dąży nadal do walki pracujących warstw z całego świata z kapitalizmem i prowadzi te warstwy do zwycięstwa rewolucji światowej. Po przemówieniu tem została p. Cetkin kooptowana w skład prezydium zjazdu. Przemówienie delegata chińskiego poświęcone było również w całości rewolucji światowej i jej przyszłemu zwycięstwu.

IBIDE w artykule wstępnym oświadcza, że XV zjazd partji reprezentuje rzeczywistą wolę partji oraz jej ścisły związek z sowiecką klasą robotniczą.

IBIDE ogłasza szereg deklaracji powitalnych, otrzymanych przez prezydium zjazdu od organizacyj robotniczych i sowieckich ZSRR.

"SIEGODNIA" z dn. 5/12 /Ryga, pismo demokratyczne/ podaje, że po ukończeniu 7-godzinnego przemówienia p. Stalina w drugim dniu obrad zjazdu, zwolennicy jego urządzili mu owację. Sprawozdanie z działalności organizacyjnej C.K. partji wygłoszone zostało na zjeździe przez p. Kosiora, sprawozdanie z działalności komisji rewizyjnej C.K. przez p. Kurskiego.

ZEBRANIE OPOZYCYJNE W NOWOSYBIRSKU

"SIEGODNIA" z dn. 5/12 /Ryga, pismo demokratyczne/ podaje, że w Nowosybirsku /Nowonikołajowsku/ władze sowieckie wykryły tajne zebranie opozycyjne, w którym brali udział wykluczeni z partji opozycjoniści. W lokalu, gdzie się to zebranie odbywało, znaleziono wiele kompromitujących papierów. Przeprowadza się surowe śledztwo w tej sprawie.

DEKLARACJA POWITALNA KOMUNISTÓW POLSKICH

"ORKA" z dn. 27/11 /Mińsk/ ogłasza deklarację powitalną C.K. polskiej partji komunistycznej, zwróconą do zjazdu komunistycznej partji Białorusi sowieckiej. Powitanie to brzmi: "Komunistyczna partja Polski wita wasz zjazd, przodownika wyzwolonych z pod jarzma kapitału i narodowościowego ucisku rzesz pracujących Białorusi, budowniczych nowej gospodarki socjalistycznej, gwiazdy przewodniej jęczących niewoli dyktatury faszystowskiej robotników i włościan Białorusi Zachodniej. Komunistyczna partja Polski pod kierownictwem Kominternu będzie wytrwale popierać was w waszej ciężkiej a bohaterskiej walce przeciwko próbom napadów kapitalistycznych, przeciwko niewiary i dezorganizacji, wnoszonych do szeregów partji przez małoduszną opozycję. Niech żyje leninowska komunistyczna partja bolszewików Białorusi. Niech żyje wódz rzesz pracujących Białorusi - komunistyczna partja bolszewików Białorusi".

OPOZYCJA ZWOLENNIKÓW P. SZLAPNIKOWA

"KOMMUNIST" z dn. 29/11 /Charków/ przeprowadza w obszernym artykule analizę rozwoju prądu opozycyjnego t.zw. "szlapnikowców" w sowieckiej partji komunistycznej. Według pisma kierunek ten, źródła którego szukać należy w anarchizmie syndykalistycznym, stał się obecnie kierunkiem mieniszewickim.

4. SPRAWY NARODOWOŚCIOWE.

UCHWAŁY WIELKIEGO HURUŁDANU REPUBLIKI MONGOLSKIEJ

"KOMMUNIST" z dn. 1/12 /Charków/ podaje uchwały IV wielkiego hurułdanu /zjazdu sowietów/ Mongolji. Uchwały te podkreślają rozwój gospodarki krajowej, zbliżenie sowietów mongolskich do mas ludowych, dodatnie wyniki walki z analfabetyzmem w wojsku mongolskim oraz rozwój sądownictwa sowieckiego w Mongolji. Na podstawie referatu komitetu naukowego, wielki hurułdan uchwalił zacieśnienie kontaktu pomiędzy rządem mongolskim a sowiecką Akademią Nauk.

5. ŻYCIE GOSPODARCZE.

KAPITAŁ PRYWATNY W HANDLU SOŁILCKIM

"IZWIESTJA CIK ZSSR" z dn. 3/12 donosi, że kolegium komisarijatu ludowego handlu ZSRR otrzymało sprawozdanie zarządu ekonomicznego w sprawie udziału kapitału prywatnego w obrotach handlowych rynku sowieckiego w ubiegłym 1926/27 roku gospodarczym. Sprawozdanie to stwierdza zmniejszenie się znaczenia stosunkowego kapitału prywatnego w ogólnym kapitale handlowym ZSRR oraz pewne zmniejszenie się wysokości obrotów handlu prywatnego w wymienionym roku gospodarczym. Liczba zarejestrowanych przez władze sowieckie placówek handlu prywatnego wynosiła na całym terytorjum ZSRR 64,440. Liczba ta jest o 18,9% mniejsza od ogólnej liczby przedsiębiorstw handlu prywatnego, które istniały w ZSRR w drugim półroczu 1925/26 roku gospodarczego. Jednocześnie liczba placówek handlu spółdzielczego wzrosła w drugim półroczu 1926/27 roku gospodarczego o 13% w porównaniu z drugim półroczem 1925/26 roku gospodarczego. Świadczy to o stopniowej likwidacji handlu prywatnego w ZSRR i rozwoju handlu spółdzielczego. Likwidacja ta obejmuje zarówno handel miejski, jak i handel wiejski, na wsi jednak posiada likwidacja ta gwałtowniejszy charakter, mianowicie liczba placówek handlu prywatnego w miastach sowieckich była w drugim półroczu 1926/27 roku o 16,7% mniejsza od liczby prywatnych przedsiębiorstw handlowych w miastach sowieckich w drugim półroczu poprzedniego roku gospodarczego, natomiast na wsi stosunek

ten wynosił 19,7%. Równocześnie odbywa się wzrost liczby placówek handlu państwowego i spółdzielczego, przede wszystkim na wsi. Obroty handlu prywatnego wynosiły w 1925/26 roku gospodarczym 7,607,2 milionów rubli, w 1926/27 roku gospodarczym - 7,197 milionów rubli, czyli zmniejszyły się o 5,4%. Stosunek obrotów handlu prywatnego do ogólnych obrotów handlowych na rynku wewnętrznym ZSRR /handel państwowy, spółdzielczy i prywatny/ wynosił 22,9% w pierwszym z tych lat gospodarczych oraz 18,2% - w drugim. Omawiając powyższe informacje zarządu ekonomicznego oświadczył komisarz ludowy handlu Mikojan, że walka z kapitałem prywatnym w handlu sowieckim i zastąpienie tego kapitału przez kapitał państwowy i spółdzielczy pozostaje nadal hasłem sowieckiej polityki handlowej.

8. STOSUNEK EMIGRACJI DO ZSRR.

PISMO DEMOKRATYCZNE O PRADZIE EURAZYJSKIM

"POSLEDNIJA NOWOSTI" z dn. 3/12 /Paryż, kierunek republikańsko-demokratyczny pod redakcją p. Milukowa/ omawia w artykule wstępnym "teorię i praktykę eurazjanizmu". Pismo zaznacza, że centrum propagandy ideologicznej zwolenników eurazjanizmu znajduje się w Pradze, gdzie czynione są usiłowania oparcia eurazjanizmu na podstawach naukowych. Zdaniem pisma próby te nie wytrzymują krytyki z punktu widzenia naukowego, tem bardziej, iż zwolennicy prądu eurazyjskiego ukrywają przed opinią swe właściwe cele. W rzeczywistości dążą oni, według pisma, do wskrzeszenia ustroju monarchistycznego w Rosji i utworzenia nowej warstwy szlachecko-biurokratycznej przy osobie monarchy. Na tym polega rzeczywista treść głoszonego przez zwolenników eurazjanizmu "ustroju ideokratycznego". Zastąpienie dyktatury komunistycznej przez dyktaturę faszystowską zwolenników eurazjanizmu, którzy nie dopuszczają do głosu wszystkich niepodzielających poglądów tej grupy - oto, według pisma, rzeczywisty cel prądu eurazyjskiego. Rozkład dawnej przeciwsowieckiej ideologii "białej" sprzyja powiększeniu się liczby zwolenników eurazjanizmu. Prąd ten jest, zdaniem pisma, więcej żywotnym od innego prądu - aktywistycznego - w którym szukają obecnie wyjścia z rozkładu ideologii "białej" dawni zwolennicy tej ideologii. Kontakt pomiędzy prądem eurazyjskim a pewnymi prądami "narodowo-bolszewickimi" w ZSRR stwarza, zdaniem pisma, poważne niebezpieczeństwo dla Rosji, zamiast bowiem kierować rozwój rosyjskiego życia politycznego w kierunku demokratycznym, kierują zwolennicy eurazjanizmu rozwój ten w kierunku faszystowskim. Tłumaczy to ostatnie sukcesy eurazjanizmu zarówno w Rosji, jak i na emigracji.

10. NOTATKI I INFORMACJE.

BYŁY POSEŁ SOCHACKI W ZSRR

"ORKA" z dn. 27/11 /Mińsk/ donosi, że do Mińska przybyła "delegacja robotników polskich" z byłym posłem Sochackim na czele. Delegacja zwiedziła Charków, Kijów, Żytomierz i okrag polski im. Marchlewskiego na Wołyniu. W drodze z Żytomierza do Mińska delegacja witała była na stacjach kolejowych przez "tłumy robotników i włościan".

"KOMMUNIST" z dn. 29/11 /Charków/ podaje, że były poseł Sochacki ogłosił w piśmie żytomierskim "robotnik" artykuł w sprawie swej działalności rewolucyjnej. W artykule tym Sochacki oświadcza, że Rząd Polski postanowił aresztować go za przemówienie, wygłoszone na konferencji przyjaciół ZSRR w Moskwie. Decyzja ta nie dziwi Sochackiego, ponieważ posiada on, według własnych jego słów, "dużo grzechów w stosunku do dyktatury faszystowskiej polskiej". W końcu artykułu Sochacki oświadcza, że Piłsudski nie zdoła złamać jedności robotników polskich, zjednoczonych przez partję komunistyczną; represje Piłsudskiego nic nie wskorają; płomień rewolucji socjalnej obejmie Polskę.

POLSKIE PISMO KOMUNISTYCZNE O WYBORACH W POLSCE
"ONKI" z dn. 27/11 /Mińsk/ ogłasza artykuł wstępny w sprawie wyborów parlamentarnych w Polsce. w artykule tym znajdują się między innymi, następujące zdania: "do nowych wyborów przygotowują się zarówno wszystkie prąty polityczne, jak i rząd. Przewidywane są dwa bloki mniejszości narodowościowych: blok burżuazyjny i blok robotniczo-włościański. Partja komunistyczna weźmie również udział w wyborach, o ile rząd faszystowski nie pogwałci ponownie Konstytucji i nie wycofa kandydatów z wyborczych, do czego wzywa faszysci. Na wyborach będą kandydować wszyscy ministrowie, przyczem Piłsudski wystawia swoją kandydaturę aż w trzech okręgach wyborczych. w celu ułatwienia swym zwolennikom akcji wyborczej, rząd Piłsudskiego stara się zdeorganizować szeregi swych przeciwników. Zaczęły się areszty wśród narodowych demokratów i rewolucyjnie usposobionych organizacyj włościańskich. Jednocześnie gazety, zbliżone do Piłsudskiego, ostrzegają żydów przed przystąpieniem do bloku mniejszości narodowościowych, grożąc w przeciwnym wypadku rozpoczęciem kampanji przeciwżydowskiej. Nowy Sejm potrzebny jest Piłsudskiemu i popierającym go obszarnikom i części wielkiej burżuazji jedynie dla stworzenia pozorów rządów demokratycznych.

LUDNOSC BIALORUSI SOWIECKIEJ
"RAZSWIET" z dn. 4/12 /Paryż, pismo sjonistyczne/ donosi, że centralny urząd statystyczny BSRR ogłosił wyniki ostatniego spisu ludności na Białorusi sowieckiej. Według tych wyników ogólna liczba mieszkańców Białorusi sowieckiej wynosi 4,983,168 osób, w tej liczbie 8,17% żydów.

ŻYDZI W SOWIECKIEJ PARTJI KOMUNISTYCZNEJ
IBIDE podaje przedruk z pisma sowieckiego "Trybuna Jewrejskoj Sowetskoj Obszczestwennosti", które donosi, że liczba członków żydów w sowieckiej partji komunistycznej równa się 45,345 osób. Ci brzmia większość tych członków żydowskich partji weszła w jej skład po roku 1920, przechodząc do partji ze związku młodzieży komunistycznej.

ECHA ZGONU P. JOFFE
"SŁOWO" z dn. 4/12 /Ryga, pismo demokratyczne/ ogłasza artykuł w sprawie okoliczności zgonu p. Adolfa Joffe. Analizując ogłoszone w piśmie sowieckim "Nowyj Mir" w maju r.b. artykuły p. Joffe, zaprzecza "Słowo" urzędowej wersji sowieckiej o tym, że choroba mogła być powodem samobójstwa p. Joffe. Na podstawie wspomnianych artykułów udawadnia pismo znaczną poprawę w zdrowiu p. Joffe, zaś na podstawie tych samych artykułów stwierdza również zmianę, która zaszła w ciągu ostatnich lat w poglądach politycznych i światopoglądzie zmarłego. Pod wieloma względami zbliżone były te poglądy ostatnio do poglądów słowianofili i eurasyjczyków. Obecnie tego, zdaniem pisma, powodów śmierci p. Joffe szukać należy nie w stanie jego zdrowia oraz nie w jego udziale w akcji opozycyjnej "trockistów", lecz w innych nieznanych dotychczas okolicznościach.

MIEDZYNARODOWKA MŁODZIEŻY I ZJAZD PARTYJNY
"IZWIESTJA CIK ZSSR" z dn. 4/12 donosi, że komitet wykonawczy międzynarodówki komunistycznej młodzieży nadesłał powitanie XV zjazdowi sowieckiej partji komunistycznej. w powitaniu tem stwierdza międzynarodówka komunistyczna młodzieży swe zadowolenie z powodu zwycięstwa t.zw. większości partji nad opozycją.

